

5. Кравченко В.В. Конституційне право України: навчальний посібник. Атіка, 2004. 512 с. (дата звернення 15.09.2020).
6. Конституція: Закон України від 28.06.1996. №254к/96-ВР. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 16.09.2020).
7. Виборчий кодекс: Закон України від 19.12.2019. №396-ІХ.. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20> (дата звернення: 16.09.2020).
8. Н.А. Тарасенко: Особливості підготовки та проведення місцевих виборів-2020 в оцінках експертів. Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ. URL: http://www.nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=4905:mistsevi-vibori-2020-problemni-pitannya-pidgotovki&catid=8&Itemid=350 (дата звернення: 17.09.2020).
9. Р.О. Бортнік: Команда Зеленського на місцевих виборах хоче використовувати дистанційне голосування. Український інститут політики. 24.06.2020р. URL: <https://nash.live/news/politics/bortnik-komanda-zelenskoho-na-mistsevikh-viborakh-khoche-vikoristati-distantsijne-holosuvannja.html> (дата звернення: 19.09.2020).
10. Население Украины составляет 37 млн 289 тыс. человек, - Кабмин: 112.ua. URL: <https://112.ua/glavnye-novosti/naselenie-ukrainy-sostavlyayet-37-mln-289-tys-chelovek-kabmin-523050.html>

Герасимов А.Є.

Курсант факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Сердюк Л.М.

доцент кафедри теорії та історії держави і права Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ кандидат юридичних наук, доцент

ЮРИДИЧНА ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ СУДІВ УКРАЇНИ У СПРАВАХ ЩОДО ПРАВОМІРНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ

Сьогодні у професійному загалі відбуваються чисельні дискусії з приводу вагомості легалізації криптовалюти на території України. Це питання є дуже актуальним, якщо розглядати його з погляду ефективного задоволення потреб юридичних та фізичних осіб, які вимушені пристосовуватися до сучасних тенденцій інформаційної економіки. Перед Україною ж постає

обов'язок заохочувати та допомагати у реалізації таких потреб в економічній сфері. На основі аналізу судової практики Європейського суду з прав людини та національних судів України можна визначити, які прогалини має національне законодавство.

Станом на сьогодні криптовалюти як новітні електронні засоби платежу не мають свого офіційного законодавчого закріплення в Україні. Судова практика підтверджує той факт, що криптовалюта (віртуальна валюта) не є майновим правом [1].

Вперше позиція України щодо визначення криптовалюти платіжним засобом була зазначена у «Роз'ясненні щодо правомірності використання в Україні «віртуальної валюти/криптовалюти» Bitcoin» Національного банку України від 10.11.2014. Національний банк України (далі - НБУ) через це роз'яснення, в якому розглядався найвідоміший та найдорожчий вид криптовалюти (Bitcoin), узагальнив позицію в цілому щодо криптовалюти як економічного феномену. Охарактеризував її як грошовий сурогат, що не може визнаватися засобом платежу, відповідно, використовуватися на території України суб'єктами приватно-правових відносин, адже це суперечить чинному законодавству України. Більше того, у даному роз'ясненні були зазначені рекомендації застосовувати лише офіційні платіжні системи, що входять до затвердженого Національним банком переліку. Також наголошені великі ризики, які пов'язані з використанням криптовалюти/віртуальної валюти, за які несе відповідальність лише власник даної валюти [2].

Харківський суд у 2016 р. виніс два судових рішення, які стосувалися використання криптовалюти на території України. По справі № 820/5120/16 було винесено два рішення (суди першої та апеляційної інстанції), в яких індивідуальна податкова консультація, згідно з якою транзакції з криптовалютою (E-dinarcion) обкладаються ПДВ, визнавалася незаконною. Свою позицію вони обґрунтували посиланням на рішення Європейського суду справедливості від 2015 року по справі Hedqvist`а, помилково прийнявши його за рішення Європейського суду з прав людини і використавши його як повноцінне джерело права [3].

Розглядаючи справу Skatteverket v David Hedqvist (від 22 жовтня 2015 року) Європейський суд дійшов висновку, що біткоіни (на даний момент найпопулярніша та найдорожча криптовалюта) є «контрактним» засобом платежу, лише за умови того, що сторони угоди визнали його таким. Також суд додав, що засобом платежу може визнаватися будь-яка інша валюта або кошти платежу, що не є законним платіжним засобом, але в даній угоді вони набувають такого статусу за умови підтвердження цього факту обома сторонами цього договору. Європейський суд ототожнив віртуальну валюту з традиційною валютою з метою можливості її оподаткування. Відповідно до винесеної постанови суду, при здійсненні обміну традиційної валюти на віртуальну податок не може застосовуватися, адже правила ЄС забороняють оподаткування під час операцій з обміну банкнот, валют і монет [4].

Отже, національне законодавство повинно бути пристосоване до того, що криптовалюта з часом буде визнана об'єктом цивільних правовідносин. Тож вбачається необхідність внесення доповнень до Цивільного та Податкового кодексів України. Ці кодифіковані акти національного законодавства повинні містити положення про криптовалюту як платіжний засіб, а також визначати порядок та правила її використання учасниками правовідносин. У зв'язку із стрімким розвитком інформаційних технологій перед українським законодавцем постає завдання винайдення якісного дієвого механізму, який буде здійснювати регулювання відносин, що відбуваються у результаті поширення криптовалюти на території України.

Література:

1. Рішення Дарницького районного суду м. Києва від 25 березня 2016 р., судова справа № 753/599/16-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/review/56686444>.
2. Щодо правомірності використання в Україні «віртуальної валюти/криптовалюти» Bitcoin: роз'яснення від 10.11.2014. Національний банк України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0435500>.
3. Постанова Верховного Суду у справі № 820/5120/16 від 16 жовтня 2020 року. URL: <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum=92252875&red=10000367c81d907b3f7afa01e18ed852b2c11e&d=5>.
4. Овчаренко А.С.: Оподаткування операцій із криптовалютами в Україні: сучасний стан та перспективи. Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. URL: www.lsej.org.ua/6_2018/64.pdf.

Голобородько В.В.,

Слухач магістратури

факультету підготовки фахівців

для органів досудового розслідування

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Саєнко М.І.,

доцент кафедри теорії

та історії держави і права

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

кандидат юридичних наук, доцент

ПРИНЦИП ПОВАГИ ПРАВ ЛЮДИНИ У КОНСТЕКСТІ КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (далі - Конвенція) сьогодні на повних підставах оцінюється як одне з найбільших досягнень Ради Європи. Вона являє собою фундаментальну основу всього